

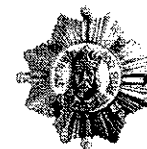
PR. 362/2022
CEB

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2- 5810 din 06.10. 2022

La nr. 362 din 23 septembrie 2022

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative.

Anexă: *Raportul de expertiză anticorupție – 3 (trei) file.*

Director

Iulian RUSU

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>2461</u>		
<u>07</u>	<u>10</u>	<u>2022</u>
Ora _____		

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO22/8245 din 06.10.2022

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (art.8 alin. (2), art.134 alin.(1), art.216 alin.(4/2), art.225, art.260 etc. din Cod fiscal)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autori nemijlociți sunt un grup de Deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul propus și nota informativă aferentă acestuia au fost plasate pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova la compartimentul Procesul legislativ/Proiecte de acte legislative, fiind asigurat accesul părților interesate pentru a putea prezenta și expedia recomandări referitoare la proiectul prenotat.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative: „Astfel, se propune reglementarea prețurilor de transfer prin stabilirea obligației contribuabilului să reflecte prețul de piață al mărfurilor și serviciilor tranzacționate în cadrul tranzacțiilor controlate cu persoane interdependente, conform principiului deplinei concurențe (așa numitul Arm's Length Principle), potrivit căruia prețurile utilizate în tranzacțiile între persoane interdependente ar trebui să fie egale cu cele ce s-ar fi perceput între persoane independente, în circumstanțe economice similare.”

Analizând normele elaborate, se constată că prin proiect se propune aprobarea unor amendamente la Codul fiscal, în vederea reglementării obligativității pregătirii anuale a dosarului prețurilor de transfer de către contribuabili.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prin proiect se promovează interesul public de a consolida cadrul normativ în sfera prețurilor de transfer, fapt ce va asigura aplicarea unui tratament fiscal egal în raport cu companiile multinaționale și companiile interdependente și, va duce, la creșterea comerțului și investițiilor internaționale.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.

În conținutul notei informative se prezintă argumente referitoare la condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite, în conformitate cu prevederile art.30 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

Reieșind din argumentele prezentate în nota informativă, cât și din prevederile proiectului, se atestă că implementarea acestuia presupune nu cheltuieli financiare din bugetul public național.

În acest sens, în nota informativă se menționează că: „Implementarea proiectului de lege nu presupune alocarea unor surse financiare din bugetul de stat și nu se anticipează dificultăți în implementarea acestuia.”

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul reglementează activitatea Ministerului Finanțelor și a Serviciului Fiscal de Stat, ca fiind responsabili de aplicarea procedurilor privind determinării prețurilor de transfer.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

Art.I pct.3 din proiectul de lege - art.216 alin.(4/1) Cod fiscal -

(4¹) Prin derogare de la alin. (4), dacă în cadrul controlului sunt supuse verificării tranzacții conform principiului lungimii brațului, durata controlului nu va depăși 12 luni calendaristice. În cazuri excepționale, Directorul/Directorul adjunct al SFS poate să decidă prelungirea duratei controlului cu cel mult 6 luni calendaristice sau să sisteze controlul. Controlul fiscal poate fi sistat la apariția uneia din următoarele condiții ce țin de obiectul controlului:

- a) necesitatea obținerii de la terți a unor documente, informații, explicații și/sau probe suplimentare;
- b) solicitarea efectuării expertizei;
- c) solicitarea de la persoana supusă verificării a unor documente, informații, explicații și/sau probe suplimentare;”.

Obiecții:

Norma propusă conferă Directorului/Directorului adjunct al SFS dreptul de a prelungi durata controlului la care sunt supuse verificării tranzacțiile încheiate între persoanele afiliate, cu cel mult 6 luni calendaristice sau să sisteze controlul fiscal, nefiind însă specificată perioada maxim admisibilă pentru care se va sista exercitarea controlului fiscal, cât și a aspectului ce ține să stabilească dacă perioada de sistare se va include în calculul duratei controlului fiscal.

Pericolul coruptibilității reglementării defectuoase a aspectelor semnalate supra, riscă dezvoltarea unui comportament corupțional de către organele fiscale, îndrituit prin interpretarea abuzivă a duratei reale a exercitării controlului fiscal, întrucât organele fiscale vor fi tentate să estoarce, iar contribuabilii să acorde remunerații ilegale, întru a beneficia de anumite decizii potrivit cărora, întreaga perioadă dedicată sistării controlului fiscal se va evalua drept perioadă care se va include în durata controlului fiscal, fapt ce va permite unele manipulări de ordinul evitării exercitării în mod efectiv a controlului fiscal, ceea ce nu profită interesului public. Or, în corespundere cu art.13 pct.17) din Codul fiscal, în cadrul acțiunilor de exercitare a funcției, Serviciul Fiscal de Stat și funcționarii fiscali au obligația să nu folosească situația de serviciu în interese personale.

Totodată, potrivit art.1 lit.c) din Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva corupției, adoptată la New York la 31 octombrie 2003 și ratificată de Republica Moldova prin Legea nr. 158/2007, se statuează că Convenția are ca obiect promovarea integrității, responsabilității și bunei gestiuni a afacerilor publice și a bunurilor publice.

Recomandări:

Completarea normei cu următorul text: „După încetarea condițiilor care au generat sistarea, controlul fiscal va fi reluat. Perioada sistării controlului nu se include în durata efectuării controlului.”

Factori de risc:

- Lacună de drept
- Prejudicierea intereselor contrar interesului public
- Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive

Riscuri de corupție:

- Generale
- Legalizarea actelor de:
  - abuz de serviciu
  - depășire a atribuțiilor de serviciu

IV. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către un grup de Deputați în Parlamentul Republicii Moldova și are drept obiectiv aprobarea unor amendamente la Codul fiscal, în vederea reglementării obligativității pregătirii anuale a dosarului prețurilor de transfer de către contribuabili.

Deși prevederile proiectului reglementează aspecte de interes public, totuși, reglementarea lacunară a perioadei pentru care se va sista exercitarea controlului fiscal, cât și a aspectului ce ține să stabilească dacă perioada de sistare se va include în calculul duratei controlului fiscal riscă dezvoltarea unui comportament corupțional manifestat prin interpretarea abuzivă a duratei pentru care se va dispune efectuarea controlului fiscal, ceea ce nu profită interesului public.

Prin urmare, întru a evita confuziile și diferențele de tratare a normelor care conduc la apariția riscurilor de corupție, se impune o redactare a acestora prin prisma recomandărilor elucidate în prezentul Raport de expertiză anticorupție.

06.10.2022

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Maia GONTA, Inspector principal

